

Савченко І.Ю.

студент,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

ТЕХНОПАРК ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ

Незважаючи на те, що технопарки існують понад півстоліття, на даний момент не існує загальноприйнятого їх визначення або усталеної класифікації. Міжнародна асоціація технологічних парків запропонувала наступне визначення: «Технологічний парк – це організація, керована фахівцями, головною метою яких є збільшення добробуту місцевого співтовариства за допомогою просування інноваційної культури, а також змагальності інноваційного бізнесу і наукових організацій. Для досягнення цих цілей технопарк стимулює і управляє потоками знань і технологій між університетами, науково-дослідними інститутами, компаніями і ринками. Він спрощує створення і зростання інноваційним компаніям за допомогою інкубаційних процесів і процесів виведення нових компаній з існуючих (spin-off processes). Технопарк, крім високоякісних площ, забезпечує інші послуги» [1]. Таке широке визначення технопарку мало своєю метою осягнути всі існуючі в світі моделі. Таким чином дане визначення задає мінімальний набір стандартів і вимог для здобувача на звання «технологічний парк».

Міжнародна асоціація технопарків особливо відзначає еквівалентність таких понять як «технологічний парк», «технологічний ареал», «дослідницький парк» і «науковий парк». У Великобританії зазвичай використовують термін «науковий парк», в США – «дослідний парк», в Україні – «технопарк». Організації, покликані стимулювати створення технологічних парків на своїй території визначають їх більш конкретно.

Так, Інноваційний рада Квінсленд пропонує наступне формулювання: «Технологічний парк – це юридична особа, створена для більш адекватного використання наукових і технологічних ресурсів для поліпшення економічної бази регіону. Місією технопарку є стимулювання регіонального розвитку, деіндустріалізації, а також спрощення реалізації комерційних і

промислових інновацій. Діяльність технопарку збагачує наукову та/або технічну культуру регіону, створює робочі місця і додану вартість».

Деякі дослідники крім власне технопарків виділяють також їх підвиди: технологічні інкубатори, наукові (дослідницькі) парки, технологічні ареали.

Технологічні інкубатори спеціалізуються на комерціалізації наукових і комерційних розробок. Навіть у випадку фінансової незалежності, як правило, розташовуються в межах існуючого технопарку. Наукові/дослідні парки мають більш тісні, ніж у технопарків, зв'язки з університетами і в них концентруються високоосвічені кадри і великі обсяги наукомістких досліджень. Технологічні ареали – це цілий кластер взаємозалежних підприємств, що працюють в загальній та/або пов'язаних галузях, і розташованих в одному географічному регіоні. Ці підприємства ділять спільну інфраструктуру, ринок праці та послуг і мають справу зі схожими можливостями і погрозами.

Успішно функціонуючий технопарк може внести істотний внесок в економіку регіону за рахунок стимулювання економічного зростання регіону; диверсифікації місцевої економіки, що робить її більш стійкою; розвитку успішних компаній малого та середнього бізнесу; збільшення доходів місцевого бюджету.

«Наукові» технопарки. В якості засновника першого наукового парку справедливо називають Стенфордський університет. З початку своєї діяльності наприкінці 40-х, початку 50-х років Стенфордський парк став місцем комерційної діяльності, джерелом якої служили результати наукових досліджень талановитих учених з університетських лабораторій. Багато хто із заснованих у парку фірм перетворилися пізніше у великі багатонаціональні корпорації. Така фірма, як «Хьюлетт-Паккард» наочно демонструє, які результати можуть бути отримані за допомогою наукового парку. За будь-якими мірками Стенфорд досить великий науковий парк. Він займає близько 700 акрів (280 га) в регіоні, який прославився феноменальними результатами з розвитку наукоємного сектора промисловості. Проте, знадобилося 30 років, щоб завершити будівництво, формування інфраструктури і здати в оренду всю вільну землю наукового парку. Цей факт підкреслює фундаментальну особливість таких проектів – вони є довгостроковими, вимагають терпіння і відданості справі. Стенфордський парк знаходиться приблизно в 5 милях на південь

від університету і сьогодні становить лише малу частину зони наукомісткої промисловості, яка простягається від затоки Сан-Франциско, у напрямку до Пало-Альто і через Купертіно, до південної околиці Сан-Хосе. Більшість з розташованих тут підприємств не мають прямого відношення до парку, але, безсумнівно, парк був для них прикладом і своєрідним «центром кристалізації». Це підкреслює ще одну особливість наукового парку.

В США наукові парки спочатку розвивалися повільно. Але в 80-і роки вони стали з'являтися один за іншим. Цікавими для дослідження є такі наукові парки, як «Дослідницький трикутник» у Північній Кароліні і «Міський парк Філадельфії», штат Пенсільванія. Перший з них представляє втілення концепції «Паркленд», а другий – концепції «парк в центрі міста». На сьогоднішній день в США налічується більше 150 наукових парків, розміри яких вар'юються від 150 акрів (60 га) до 6500 акрів (2600 га).

В Європі наукові парки з'явилися на початку 70-х років. Першими були Дослідницький парк Університету Херіот-Уатт, Единбург; Науковий парк Трінті-коледжу, Кембридж; Левен-ла-Нев, Бельгія; Софія-Антиполіс у Ніцці, і ЗІРСТ в Греноблі, Франція. Ці парки повторювали ранню модель наукового парку США, особливістю якої є наявність одного засновника, а основний вид діяльності – здача землі в оренду власникам наукомістких фірм.

Так само, як і в США, бурхливий розвиток наукових парків у Європі почалося лише в 1980-і роки. Одна з особливостей – науковий парк має будівлю, призначену для розміщення в ньому малих фірм. Наявність такої будівлі сприяє формуванню малих і середніх компаній, які користуються колективними послугами.

В 1980-х роках наукові парки почали створюватися в Бразилії, Індії, Малайзії, а сьогодні і в країнах Східної Європи, СНД і Китаї.

Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що у кожному конкретному випадку, при створенні наукового парку, необхідно адаптувати базову модель до місцевих умов, задач, фінансовій та правовій системі. Місцеві фактори у вирішальній мірі впливають на організаційну структуру наукового парку та його життєздатність. Причина, через яку та чи інша організація або їх група вирішує створити науковий парк, може розглядатися як головна задача, яку повинен вирішувати парк. Кожен науковий парк вирішує свої завдання, виходячи з місцевих умов і ресурсів.

Таким чином, метою створення технопарків є стимулювання вибухового ефекту зростання інноваційної складової як одного з найважливіших системних факторів економічного розвитку, формування конкурентних переваг вітчизняної економіки, забезпечення національної безпеки країни. Завданнями є, зокрема: залучення фінансових коштів в галузь інноваційного підприємництва; створення інфраструктурної середовища для розвитку інноваційних продуктів, а також утримання висококваліфікованих кадрів шляхом створення нових робочих місць відповідного рівня престижу.

Список використаних джерел:

1. www.iasp.ws – офіційний сайт Міжнародної асоціації наукових парків, стаття «Про наукові та технологічні парки. Офіційне визначення».

Терещенко В.О.

кандидат юридичних наук,

директор,

Юридичне об'єднання «КАПІТАЛ ПРАВИС»

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Сьогодні в науці і чинному законодавстві України не має єдиного підходу до трактування поняття підприємництва, а також не розроблено універсальної інтерпретації такої категорії, що ускладнює дослідження підприємницької діяльності як правової категорії, що обумовлює актуальність і новизну даного дослідження.

Дефініція «підприємництво» складалася протягом значного часу, змінюючись під впливом психології людей та соціально – економічних подій. Вона постійно поповнюється елементами нового змісту історичних, політичних, юридичних, економічних і соціально-психологічних відносин [1, с. 209]. Вперше поняття «підприємництво» введено у науковий обіг у XVIII сторіччі англійським вченим, банкіром та економістом Р. Кантільоном. Він розглядав його як особливу економічну функцію, важливою рисою якої є ризик та новаторство [2]. Поняття «підприємництво» на початку свого виникнення означало здатність охопити або розпочати першим. Тобто вже первинна інтерпретація підприємництва вказувала на те, що за